

torsdag 23. nov. 1944.

TVANGSUTSKRIVNING AV SYKEPLEIERSKER.

I anledning tvangsevakueringen av Nord-Norge beordret Arbeidsformidlingen 20 av sykepleierskene på Ullevål og 10 fra Rikshospitalet til å reise nordover den 16/11 med 24 timers varsel. Arbeidsformidlingen ble på Ullevål sykehus velvillig assistert av sykehusrådmannen og sykehusets forstanderinn. Da ingen av sykepleierskene etterkom oppfordringen, ankom politiet dagen etter til sykehuset for å hente dem med makt. Politiet måtte imidlertid gå med uforrettet sak i det det viste seg at de 30 hadde valgt den riktige utvei, nemlig å gå i dekning.

Ullevåls overlager sendte en inntrængende protest til "minister" Whist, idet de begrunnet protesten rent skellig med sykehusets tiltagende mangel på øvede pleiersker, overbelagg, truende epidemier osv. Når man kjenner til tyskernes umenneskelige behandling av befolkningen i nord, assisterer av NS, med boddelen Jonas vil kanskje en og annen som ikke har tenkt dypere over det si til seg selv: "Er det riktig ikke å hjelpe våre hårdt betrungte landsmenn i en slik situasjon?" Til dette er det for det første å innvende at undersøkelser har brukt for dagen at det ikke er øvede sykepleiersker det skorter på i Nord-Norge. Endel sykepleiersker som tidligere er reist oppover frivillig er blitt pålagt arbeide som like godt kunne gjøres av folk uten spesialutdannelse. For det annet kommer overlagenes vektige innvending mot at sykepleierskene anvendes utenfor sykehuset.

Disse innvendinger blekner imidlertid når en ser situasjonen nordpå fra den synsvinkel at de som jager befolkningen sørover selv er jaget villt. Under de oppholdende kamper i Finland og Finnmark blir tyskerne belembret med mengder av sårete, og selv har de knapt om leger og sykepleiersker. Hensikten med rekvisisjonen av norske sykepleiersker er derfor klar. De skal, under dekke av å hjelpe befolkningen om kortere eller lengre tid settes inn i den tyskk sanitet, med andre ord: tjenestegjøre for et land vi er i krig med. Planen er like smart som den er djevelsk, men den ble gjennomskuet, først og fremst av de unge sykepleiersker som nektet å reise.

Det er av den grunn sendt ut følgende parole:

I anledning av at endel sykepleiersker fra Ullevål og Rikshospitalet er beordret til Nord-Norge opplyser Hjemmefrontledelsen sykepleierskegruppe at ingen må følge en slik ordre. De som får ordre må

øyeblikkelig gå i dekning, men ikke i sykehuset. De som ikke har fått ordren blir i sine stillinger. Videre forholdsordre vil komme hvis situasjonen skulle kreve det.

Deportasjon eller -----?

Vi skal gjengi et par kunnngjøringer fra lensmannen i Lebesby. Disse kunnngjøringer gir et klart bilde av den karakter "evakueringen" har i Nord-Norge. "Feldwebel Müller pt. Lebesby meddeler meg idag til videre kunnngjøring at Reichskommissar i samarbeidet med den norske regjering har bestemt at alt sivilt folk skal tvangsevakueres. Innen søndag den 5. nov. 1944. skal alle på stedet Bestrandfjord, Kalak, Lebesby, og Skjånes, Oldervik og Skogvik være evakuert. Alle menn, kvinner og barn som kan klare det, skal gå til Ifjord og ta med det de selv kan bære av nødvendige ting. Gamle og syke, samt små barn skal føres med båt til Ifjord og derfra transporteres sørover. Mat behøves ikke lenger enn til Ifjord hvor den tyske Wehrmacht sørger for det som videre behøves. Den som ikke følger denne oppfordring vil bli behandlet som krigsforbryter. Hvis noen forsøker å ta tilflukt til fjellene vil de bli etter søkt, behandlet som fiendtlig spion og skutt. Hvis noen på annen måte foretar å holde seg skjult vil de bli skutt. Lebesby lensmannsbestilling 3/11-44."

"Det meddeles at Feldwebel Müller sier at 250 mennesker fra Bukta, Skjånes og Lebesby vil bli hentet med båt på Lebesby fredag den 3/11-44. Alle personer må da ha pakket og ha alt klart. Alle husdyr skal samles ved skoleinternatet hvor Feldwebel Müller vil overta dem. Enhver må ta med seg så meget han kan bære. Mat skal bære tas med til Ifjord og derfra sørover skal de være under tysk forpleining. De som ikke følger denne bestemmelse vil bli skutt. Lebesby lensmannsbestilling 3-11-44."

Brev fra Tromsø. I et brev datert 9/11 fortelles det at distriktene helt ned til Tromsø blir nu evakuert. Folk kastet ut av husene sine og husene brennes.

"Bestningen nedslaktes, ja man kan ikke kalle det slaktning: Sauene blir hugget hodet av og sørfeet blir kløvd skallen på med øks. ----- Barn fryser ihjel på lastebilene og flere dør på skøytene under transporten."

Nyhhetene fra London onsdag 22/11 kl. 18.30.

Vestfronten. I Aachen-avsnittet støter britiske og amerikanske tropp framover trass kraftig tysk motstand. Fra det allierte hovedkvarteret meldes at 1. franske arme har inntatt Mulhouse. En annen kolonne har passert 1 og rykket videre mot Rhinen. Andre franske tropper står ved tilførselsveien til Colmar. Fra den amerikanske 3. arme meldes det offisielt at Metz er inntatt. Tropper fra 2. britiske arme har erobret Maasbracht og står 6 km. fra Venlo. Tyskernes motstand vest for denne by er avtatt, og de trekker seg tilbake til Venlo. Den 1. amerikanske arme står vest for Roermond, og har rykket inn i Eschweiler. De møter sterk motstand nord-øst for Stolberg og nedre del av Hürtgen-skogen. Det ser ut til at den tyske overkommando har bestemt at det avgjørende slag på vestfronten skal stå vest for Rhinen. Bortsett fra rykker amerikanerne fram på en 18 km. bred front. Lenger syd har de allierte rykket fram 12 km. øst for Sarrebourg som falt igår. De har gått gjennom Traverne-passet som fører til Strassbourg. Franske styrker holder en strekning på 30 km. langs Rhinen ved den sveitsiske grense.

Flyangrep. Tunge britiske bombe-fly angrep inatt området syd-øst for Frankfurt og oljeraffinerier i Ruhr. Igår ble oljeraffinerier i Homburg, Merseburg og Hamburg/Harburg angrepet. 73 tyske jagere ble skutt ned under operasjonene i dagslys igår. 57 amerikanske fly gikk tapt. 15 britiske fly gikk tapt under operasjonene igår og idag.

Østfronten. I nord er finske styrker nådd den norske grense. Dermed er hele Finland befridd for tyskers bortsett fra en smal stripe i vest. De norske styrker i Kirkenes har sluttet seg sammen med de norske fra England og danner en egen enhet i kampen mot tyskerne. Russerne har innledet et voldsomt angrep mot de tyske styrker på øya Øsel. Tyskerne gjør hardnakket motstand, men er drevet nedover mot sydepissen av øya. Kraftige tyske motangrep syd-vest for Mitau i Latvia ble slått tilbake igår. De voldsomme kamper øst for Budapest er blasett opp igjen.

Italia. Britiske styrker fra 8. arme står 6½ km. fra nøkkelstillingen Faenza og har erobret landsbyen Castiglione. Også fra 5. armers front meldes om lokal framgang, og flere landsbyer er blitt befridd.

Norgesnytt. Aksjonen mot firma Olaf Hansen i Vålerangata 40 den 9/11 som krevde atskillige menneskeliv, var ikke satt igang fra ansvarlig hold. Det såkalte Generaldirektorat for Transport har nå bestemt at det til hvert transportutvalg i hele landet skal knyttes et medlem av rikshirden med en gasje på kr. 500 pr. mnd. Denne mann skal dele kontor med transportutvalgets leder og har til oppgave å snuse opp bortgjemte biler og levere dem til tyskerne. Foruten sin gasje blir han dessuten premiert for hver bil han finner.

Rjukan Dagblad bringer den 13/11 følgende annonse undertegnet politimesteren i Rjukan: Ved eventuelt brudd på Møsvanns-dammen må det regnes med oversvømmelse og større ødeleggelse i Rjukan og Vestfjorddalen. I tilfelle av sådant brudd vil befolkningen bli varslet med pressluftfløyter og hånddrevne sirener. Disse gir en kontinuerlig stigende og synkende tone. Hvis sådant varsel gis, må befolkningen i Rjukan utenom Krosso, Fjellveien, Villaveien og Tveitolia øyeblikkelig rømme byen og begi seg opp i liene. De lavere liggende deler av Vestfjorddalen må likeledes straks rømmes på samme måte. Det regnes med at flombølgen vil nå Rjukan 25 - 30 minutter etter et eventuelt dambrudd, og Tinnsjø etter en time. Det vil derfor ikke bli tid til å redde noe fra husene i faresonen. Folk som bor i denne, bør ha sine viktige papirer liggende samlet lett tilgjengelig, så de kan finnes og reddes på et øyeblikk, likesom mat for et par døgn alltid bør stå ferdigpakket til øyeblikkelig mottagelse. Ved eventuell rømning bør folk kle seg varmt, da oppholdet i friluft kan komme til å vare temmelig lenge.

Apropos Whists artikkel i Rittenposten igår, så holder nasistene omhyggelig skjult at den svenske regjering har tilbudt de "evakuerte" å få reise til Sverige hvor de kan få bli og få skikkelig hjelp. Vi skjønner godt hvorfor de tier om det: da kunne det nemlig bli klart for all verden at det er tyskerne våre landsmenn i nord flykter for.

Siste Runds vil be sine lesere om ikke å legge avisen i fremmede postkasser. Dette tjener ingen hensikt. Det har forekommet bl.a. på Bekkelaget og har hatt alvorlige følger. Lever bare avisen til folk du kjenner og stoler på.